

WONCA Europe 2026: všeobecné lekárstvo medzi technológiami, prevenciou a ľudskosťou

1.9.2026 - | Slovenská spoločnosť všeobecného praktického lekárstva

Jubilejná tridsiata konferencia WONCA Europe, ktorá sa od 30. júna do 3. júla 2026 uskutočnila v Paríži, ponúkla koncentrovaný pohľad na to, kam sa dnes posúva všeobecné a rodinné lekárstvo. Do Palais des Congrès de Paris priviedla 4 744 účastníkov zo 124 krajín a počas niekoľkých dní otvorila témy, ktoré už dnes ovplyvňujú každodennú prax a v nasledujúcich rokoch ju budú formovať ešte výraznejšie.

Oficiálny program zahŕňal viac ako 200 odborných sekcií a reflektoval kľúčové výzvy európskej primárnej starostlivosti – dostupnosť zdravotnej starostlivosti, starnutie populácie, chronické ochorenia, duševné zdravie, digitalizáciu, umelú inteligenciu aj meniace sa kompetencie všeobecných lekárov.

Konferenčné sály a workshopy boli počas celého podujatia zaplnené. Diskutovalo sa nielen o nových vedeckých poznatkoch, ale aj o tom, ako ich preniesť do každodennej práce všeobecného lekára – často v podmienkach rastúceho počtu pacientov, nedostatku zdravotníkov a čoraz väčších nárokov na primárnu starostlivosť.

EURIPA 2027 bude na Slovensku

Konferencia sa pre SSVPL začala ešte pred jej oficiálnym otvorením. Naše zástupkyne vo výboroch WONCA 2026 MUDr. Jana Bendová a MUDr. Michaela Macháčová sa zúčastnili zasadnutia európskeho výboru WONCA. „Teší ma, že SSVPL je už dlhé roky stabilným a rešpektovaným partnerom WONCA a že slovenský hlas je na medzinárodnej pôde počuť. Aj naše hlasy prispeli k rozhodnutiu, že hosťiteľom WONCA Europe v roku 2029 bude Budapešť. Zároveň sme predstavili Slovensko ako budúceho hostiteľa 16. konferencie EURIPA v roku 2027,“ hovorí MUDr. Michaela Macháčová.

Sloboda, rovnosť a bratstvo ako hodnoty medicíny

Hlavným motívom WONCA 2026 bolo heslo francúzskej revolúcie Liberté-Égalité-Fraternité (Sloboda- Rovnosť- Bratstvo) aplikované na súčasný pohľad na zdravie a systém zdravotníckej starostlivosti.

Tieto tri hodnoty sprevádzali celú konferenciu.

Sloboda znamená rešpektovať právo pacienta na voľbu a spoločné rozhodovanie, ale zároveň zachovať klinickú nezávislosť lekára.

Rovnosť znamená usilovať sa o spravodlivý prístup k zdravotnej starostlivosti, prevencii, liečbe a inováciám. Neznamená pritom, že každý pacient potrebuje presne to isté – niektoré skupiny potrebujú intenzívnejšiu podporu, aby mali reálne rovnakú šancu na zdravie.

A **bratstvo** možno v medicíne vnímať ako profesionálnu solidaritu – medzi všeobecnými lekármi navzájom, medzi jednotlivými odborníkmi, ale aj medzi zdravotníkmi naprieč krajinami a zdravotníckymi

systemami.

Práve medzinárodné konferencie ukazujú, že výmena skúseností nemusí viesť ku kopírovaniu cudzieho systému. Jej význam spočíva v možnosti pozrieť sa na vlastnú prax z inej perspektívy a vybrať si riešenia, ktoré môžu fungovať aj v domácich podmienkach.

„Silným momentom parížskej konferencie bolo aj jej poslanstvo o slobode, rovnosti a bratstve. Práve tieto hodnoty sú v mnohom blízke aj podstate všeobecného lekárstva – dostupnosti zdravotnej starostlivosti, rešpektu k človeku a spolupráci bez hraníc.

Zaujalo ma aj kľúčové poslanstvo WONCA 2026 „Múzea ako laboratória empatie“, ktoré pripomenulo, že dobrý všeobecný lekár potrebuje okrem odborných vedomostí aj schopnosť pozorovať, počúvať a vnímať človeka v jeho zraniteľnosti. A práve empatia, ľudskosť a schopnosť pozeráť sa na pacienta v širších súvislostiach boli témami, ktoré Parížom rezonovali naprieč odborným programom,“ dopĺňa MUDr. Michaela Macháčová.

Umelá inteligencia už nie je témou budúcnosti

Jednou z najvýraznejších línií konferencie bola digitalizácia. Umelá inteligencia sa v programe objavovala v súvislosti s diagnostikou, vzdelávaním lekárov, telekonzultáciami aj rozhodovacou podporou. Diskutovalo sa napríklad o využití AI pri predbežnom diagnostickom hodnotení pacienta počas telekonzultácie, o možnostiach umelej inteligencie vo vzdelávaní všeobecných lekárov, ale aj o tom, aký by mal byť nástroj vytvorený skutočne podľa potrieb lekára v primárnej starostlivosti.

Praktický rozmer technologického vývoja bolo možné vidieť aj vo výstavnej časti konferencie. Moderné prenosné ultrazvukové prístroje, diagnostické pomôcky využívajúce algoritmy či stetoskop schopný súčasne zaznamenať a zobrazíť EKG ukazovali, ako sa technológie, ktoré boli ešte donedávna doménou špecializovaných pracovísk, postupne približujú k ambulancii všeobecného lekára.

Nejde pritom iba o nové prístroje. Omnoho zásadnejšia môže byť zmena organizácie samotnej zdravotnej starostlivosti.

Telemedicína ako odpoveď na nedostupnosť zdravotnej starostlivosti

Zaujímavým príkladom využitia nových technológií bolo aj využitie v rámci zmeny organizácie zdravotnej starostlivosti s použitím telemedicíny využívanej najmä v odľahlých oblastiach alebo v regiónoch s nedostatkom lekárov.

Pacient môže prísť napríklad do lekárne vybavenej pre telekonzultáciu. K dispozícii sú tlakomer, pulzný oxymeter, otoskop, dermatoskop a ďalšie diagnostické nástroje. Získané údaje a obrazový materiál sa následne zašlú lekárovi, ktorý pacienta na diaľku vyšetří, zhodnotí výsledky a rozhodne o ďalšom postupe – či už ide o odporúčanie liečby, ďalšie vyšetrenie alebo potrebu osobnej návštevy zdravotníckeho zariadenia.

Takéto modely už vo Francúzsku nie sú iba experimentom. Medzi riešeniami predstavenými na konferencii boli telemedicínske pracoviská integrované priamo do lekární a ďalších dostupných miest primárneho kontaktu s pacientom.

Pre všeobecné lekárstvo je dôležité, že technológia tu nemá nahrádzať lekára. Jej úlohou je prekonať geografickú vzdialenosť, umožniť získať objektívne klinické údaje a sprístupniť odborné rozhodnutie pacientovi, ktorý by sa k lekárovi inak dostával komplikovane.

Práve otázka, kde technológia lekárovi pomáha a kde už môže narušiť vzťah s pacientom, bola jednou z tém, ktoré sa konferenciou opakovane vracali.

Moderná medicína potrebuje moderné technológie - ale aj zdravých lekárov

Popri digitalizácii dostalo významný priestor duševné zdravie zdravotníkov. Aj to je téma, ktorá sa z okraja odbornej diskusie postupne dostáva medzi základné otázky fungovania zdravotných systémov.

Workshopy venované prevencii vyhorenia neboli postavené len na teórii. Jeden z nich sa začal spoločnou rozcvičkou a praktickou ukážkou toho, že aj lekár potrebuje počas pracovného dňa aktívne pracovať so svojím fyzickým a psychickým zdravím.

Nie je to marginálna otázka. Dlhodobé pracovné preťaženie, rastúca administratíva, nedostatok personálu a vysoká zodpovednosť priamo ovplyvňujú schopnosť lekára poskytovať kvalitnú starostlivosť. Starostlivosť o zdravie zdravotníkov sa preto čoraz viac chápe nielen ako individuálna téma, ale aj ako podmienka udržateľnosti celého systému.

Aj oficiálne zameranie WONCA Europe 2026 spájalo technologické inovácie s témami duševného zdravia, dostupnosti starostlivosti a udržateľného výkonu všeobecného lekárstva.

Česká skúsenosť: všeobecné lekárstvo ako motor systémovej zmeny

Mimoriadne zaujímavý pohľad priniesli českí kolegovia v prezentácii **Všeobecné lekárstvo ako hnacia sila zmien v Českej republike**.

Jej základné posolstvo bolo jednoduché, no z pohľadu fungovania zdravotného systému zásadné: **bez silnej primárnej zdravotnej starostlivosti nemožno dlhodobo budovať efektívny a dostupný zdravotný systém**.

Všeobecné lekárstvo predstavili prostredníctvom štyroch navzájom prepojených pilierov.

1. Starostlivosť zameraná na pacienta – teda komplexná starostlivosť o jednotlivcov aj celé rodiny.

2. Komunitne orientovaná starostlivosť, ktorá má byť dostupná a k dispozícii v prostredí, v ktorom ľudia žijú.

3. Prevencia a kontinuita starostlivosti – od podpory zdravia a prevencie ochorení, až po dlhodobé sprevádzanie pacienta počas života.

4. Všeobecné lekárstvo ako motor pozitívnych zmien, ktoré vedú k silnejšiemu primárnemu zdravotníctvu a zdravšej budúcnosti celej spoločnosti.

Myšlienku českých kolegov vystihlo záverečné motto:

Staráme sa. Spájame. Meníme veci k lepšiemu.

Je to posolstvo, ktoré je mimoriadne aktuálne aj pre slovenské všeobecné lekárstvo.

Aj z nesúhlasu sa dá veľa naučiť

WONCA Europe 2026 priniesla hlavné prednášky, praktické workshopy, stovky odborných prezentácií a množstvo formálnych aj neformálnych diskusií. Jedným z posolstiev konferencie bolo aj pripomenutie, že rozdielny odborný názor nemusí byť problémom. Naopak – ak je diskusia vedená

vecne a s rešpektom, môže byť zdrojom nového poznania.

Medzinárodné stretnutia zároveň ukazujú, že mnohé problémy, ktoré rieši slovenské všeobecné lekárstvo, nie sú výlučne slovenské. Nedostatok zdravotníkov, starnutie populácie, rast chronických ochorení, preťažovanie lekárov, digitalizácia či otázka dostupnosti primárnej starostlivosti sa v rôznej miere týkajú prakticky celej Európy. Oficiálna téma konferencie preto prepájala francúzske hodnoty slobody, rovnosti a bratstva práve s konkrétnymi otázkami všeobecného lekárstva – od práva pacienta rozhodovať o svojej starostlivosti cez rovný prístup k prevencii a inováciám až po profesionálnu spoluprácu a solidaritu.

Velké zmeny sa začínajú v každodennej praxi

Paríž ukázal všeobecné lekárstvo ako odbor, ktorý sa mení mimoriadne rýchlo. Do ambulancií prichádzajú nové technológie, umelá inteligencia otvára nové možnosti práce s informáciami, telemedicína dokáže zmenšovať geografické bariéry a kompetencie primárnej starostlivosti sa postupne rozširujú.

Popri technologickom pokroku však zostávajú základné princípy odboru rovnaké – poznať pacienta, počúvať ho, vnímať jeho zdravotný problém v širších súvislostiach, sprevádzať ho v čase a byť dostupným prvým kontaktom so zdravotným systémom.

Možno práve preto nemusí byť najdôležitejším výsledkom konferencie jedna revolučná technológia alebo jedna prednáška. Dôležitejšie sú podnety, ktoré si lekári odnášajú späť do svojich ambulancií. Pretože aj malé zmeny v každodennej praxi – lepšia komunikácia, dôslednejšia prevencia, nové diagnostické možnosti, efektívnejšie využitie technológií či kvalitnejšia spolupráca – môžu v súčte postupne meniť celý systém.

Parížska konferencia sa skončila, odborná diskusia však pokračuje. Podľa aktuálneho kalendára WONCA Europe sa **31. konferencia WONCA Europe uskutoční 8. - 12. júna 2027 v Ľubľane** a následne sa **3. - 7. novembra 2027 v Kapskom Meste** stretne svetová komunita rodinných lekárov na 26. konferencii WONCA World.

Slovensko nebolo iba v publiku

Dôležitou súčasťou WONCA Europe je odborná prezentácia vlastnej práce. Slovenskí všeobecní lekári preto v Paríži neboli iba poslucháčmi, ale aktívne sa zapájali do odborného programu, workshopov, diskusií a posterových sekcií.

Práve postery umožňujú predstaviť klinické kazuistiky a skúsenosti z ambulantnej praxe kolegom z desiatok krajín a následne o nich diskutovať v medzinárodnom kontexte.

- Témy, ktoré našich účastníkov inšpirovali nájdete tu: [Zaujímavé témy z WONCA Europe 2026](#)
- Postery, ktorými sa slovenskí účastníci na kongrese prezentovali nájdete tu: [Slovenské postery na WONCA Europe 2026](#)
- Report z prednášky doktorky Kataríny Dostálovej v bloku sociálna preskripcia nájdete tu: [Od pohybu v komunite po prevenciu diabetickej nohy: inšpirácie z WONCA Europe 2026](#)

<https://ssvpl.sk/wonca-europe-2026-vseobecne-lekarstvo-medzi-technologiami-prevenciou-a-ludskostou>